

Konjunkturanalyse

Horsens Erhvervsråd

Marts 2010

Fakta om konjunkturanalysen

Gennemført i perioden:	2. – 12. marts 2010
Målgruppe:	Virksomheder i Horsens kommune
Antal respondentvirksomheder:	209
Besvarelsesprocent:	29 %

Baggrund

Denne konjunkturanalyse er blevet gennemført af Dansk ErhvervsFremme på vegne af Horsens Erhvervsråd. De adspurgte virksomheder har udfyldt et elektronisk spørgeskema og har besvaret alle spørgsmål anonymt. Undersøgelsens resultater præsenteres i denne rapport samt i et Excel ark med besvarelsesfrekvenser og svarfordelingsmatricer.

Metode

I kortlægningen af virksomhedernes aktuelle økonomiske situation er der i denne undersøgelse blevet fokuseret på virksomhedernes **forventninger** til centrale dele af deres økonomi.

Respondenterne er således ikke blevet afkrævet nøgletal for deres virksomhed. Fordelen ved denne fremgangsmåde er erfaringsmæssigt en højere svarprocent, da der ikke skal udleveres fortroligt materiale.

Indfrie, uindfrie og fremtidige forventninger giver et kvalificeret billede af de økonomiske tendenser, der præger virksomhedernes hverdag, og er desuden sammenligneligt over tid – givet en tilstrækkelig stor respondentgruppe.

Konjunkturanalysen er bygget op omkring en række centrale økonomiske parametre hos virksomhederne og indeholder desuden et særligt internationaliseringsfokus, der stiller skarpt på graden af virksomhedernes aktuelle interaktion med det globale marked.

Hovedkonklusioner

- De adspurgte virksomheder i Horsens kommune ser generelt positivt på deres økonomiske situation over de kommende 6 måneder. De er særligt optimistiske omkring **eksport**, **omsætningen** samt **virksomhedens overskud**.
- Trods optimismen omkring virksomhedens omsætning og overskud spores dog en udbredt skepsis vedrørende **kundernes fremtidige betalingsevne**. Dette kan dog være afgrænset til dele af kundekredsen.
- Sammenlignet med de forgangne 6 måneder tegner de kommende 6 måneder lyst, hvad angår **eksporten**. Dette gælder for såvel EU-markeder som øvrige markeder.

- Der spores en positiv forventning til **beskæftigelsen** hos virksomhederne. Særligt virksomheder i branchekategorierne Data & IT samt Sundhed & Uddannelse ser lyst på fremtiden. Det bør også fremhæves at transportbranchen - en branche der har mærket finanskrisens konsekvenser ekstra hårdt – markerer sig med positive fremtidsforventninger.
- Langt de fleste virksomheder (75 %) forventer ikke at opleve **begrænsninger i services/produktion** over de kommende 6 måneder, som følge af mangel på arbejdskraft, kapacitet mv.

Konjunkturindeks

For at opnå et fyldestgørende billede af virksomhedernes aktuelle situation er disse blevet målt på en række centrale parametre, der udtrykker vigtige aspekter af deres økonomiske tilstand. Undersøgelsen fokuserer på virksomhedernes vurderinger af udviklingen i de seneste 6 måneder samt de kommende 6 måneder. De to tidsperspektiver kobles nedenfor i konjunkturindekset til et sammenfattende konjunkturbillede betegnet "Erhvervsklimaet". Denne analysemodel henter inspiration fra metoden hos det velanskrevne tyske analyseinstitut IFO.

Nuværende situation (oktober 09 – marts 10)

Hvordan har udviklingen været på nedenstående punkter i forhold til din forventning for 6 måneder siden?	Over forventningen		Som forventet		Under forventningen	
Virksomhedens overskud	21%	44	43%	89	36%	76
Investeringer i virksomheden	8%	17	76%	159	16%	33
Omsætningen	20%	41	40%	83	41%	85
Antallet af ansatte	7%	14	73%	152	21%	43
Kundernes betalingsevne	6%	12	68%	143	26%	54
Total (tilkendegivelser)	12%	128	60%	626	28%	291

Fremtidsudsigt (marts 10 – august 10)

Hvordan ser du udviklingen i din virksomhed over de kommende 6 måneder indenfor:	Større		Uændret		Mindre	
Virksomhedens overskud	47%	98	39%	81	14%	30
Investeringer i virksomheden	19%	40	64%	133	17%	36
Omsætningen	52%	108	31%	65	17%	36
Antallet af ansatte	26%	54	58%	122	16%	33
Kundernes betalingsevne	5%	11	78%	162	17%	36
Total (tilkendegivelser)	30%	311	54%	563	16%	171

Effekten af finanskrisen på virksomhedernes økonomi er meget tydelig – særligt over de seneste 6 måneder ("nuværende situation"). Dog melder virksomhedernes samlede vurdering af de kommende 6 måneder om en mere gunstig udvikling. Undtagelsen er tilliden til kundernes betalingsevne, hvor der ikke har været samme udtalt positive udvikling, som på de øvrige områder.

Afsætning (oktober 09 – marts 10)*

Hvordan har afsætningsmulighederne været for din virksomhed på nedenstående markeder - sammenlignet med din forventning for 6 måneder siden?	Over forventningen		Som forventet		Under forventningen		Ikke et marked	
Det danske marked	10%	6	41%	26	46%	29	3%	2
EU-markeder	10%	6	43%	27	29%	18	19%	12
Øvrige markeder	11%	7	35%	22	17%	11	37%	23
Total (tilkendegivelser)	10%	19	40%	75	31%	58	20%	37

Afsætning (marts 10 – august 10)*

Hvordan tror du afsætningsmulighederne vil blive for din virksomhed på nedenstående markeder i de kommende 6 måneder?	Større		Uændret		Mindre		Ikke et marked	
Det danske marked	41%	26	48%	30	8%	5	3%	2
EU-markeder	44%	28	30%	19	6%	4	19%	12
Øvrige markeder	30%	19	29%	18	3%	2	38%	24
Total (tilkendegivelser)	39%	73	35%	67	6%	11	20%	38

* Kun eksporterende respondenter (63 respondenter)

Eksporten kendetegnes ved markant lysere udsigter for de kommende 6 måneder. Særligt på EU markederne er denne tendens mærkbar.

Konjunkturindeks

Herunder ses konjunkturindekset for de adspurgte virksomheder i Horsens Kommune. En begrebsforklaring følger under tabellen. Skalaen for talværdierne går fra -100 til +100.

Konjunktur parameter	Nuværende situation	Fremtidsudsig	Erhvervsklima
Virksomhedens overskud	-15	33	9
Investeringer i virksomheden	-8	2	-3
Omsætningen	-21	35	7
Antallet af ansatte	-14	10	-2
Kundernes betalingsevne	-20	-12	-16
Eksport	-13	33	10
Gns. totalt	-15	17	1

Forklaring:

Konjunktur parameter: Respondenterne er blevet spurgt om hhv. udviklingen og fremtidsudsigten for deres virksomhed indenfor centrale områder som overskud, beskæftigelse mv.

Nuværende situation: Virksomhederne har besvaret hvorledes udviklingen har været i konjunkturparametrene i forhold til forventningerne for 6 måneder siden. Herefter er procentdelen af besvarelsenerne, hvor man har præsteret under forventningerne, blevet trukket fra procentdelen, der har præsteret over forventningerne. Resultatet giver en talværdi, der udtrykker en tendens for tidsperioden. Positive tal angiver, at flere virksomheder har udviklet sig over forventning end under forventning – og vice versa.

Fremtidsudsig: Virksomhederne har besvaret, hvorledes fremtidsudsigterne er indenfor konjunkturparametrene for de kommende 6 måneder. Herefter er procentdelen af besvarelsenerne, hvor man har negative forventninger, blevet trukket fra procentdelen, der har positive forventninger. Resultatet giver en talværdi, der udtrykker en tendens for tidsperioden. Positive tal angiver at flere virksomheder har positive forventninger end negative forventninger – og vice versa.

Erhvervsklima: Erhvervsklimaet er et udtryk for virksomhedernes nuværende situation sammenholdt med deres fremtidsforventninger og giver altså et mere dækkende billede af virksomhedernes samlede tilstand. Erhvervsklimaværdien er den gennemsnitlige talværdi for **Nuværende situation** og **Fremtidsudsigter**.

Gns. totalt: Den gennemsnitlige værdi for samtlige konjunkturparametre. Denne overordnede tendens giver et facetteret billede af udviklingen i virksomhederne under de forskellige tidsperspektiver.

Internationaliseringsindeks

Virksomhederne er blevet målt på deres aktuelle internationale orientering. Internationaliseringsindekset udtrykker de adspurgte virksomheders aktuelle forankring i den globale økonomi. Desuden måles på andelen af virksomheder, der har outsourcet funktioner, produktion eller services, samt andelen af eksporterende virksomheder.

Internationaliserings indeks	1,2
Andel outsourcende virksomheder	15 %
Andel eksporterende virksomheder	30 %

Forklaring:

Internationaliserings indeks: Et udtryk for de adspurgte lokale virksomheders aktuelle interaktion med det globale marked. Talværdien udtrykker andelen af eksporterende virksomheder blandt respondenterne ganget med udviklingen i virksomheders eksportandel af omsætningen indenfor de seneste 12 måneder. Udviklingen er defineret som procentdelen af virksomheder med stigende eksportandel minus procentdelen af virksomheder med faldende eksportandel. Jo højere internationaliserings indekset er, desto større er virksomhedernes internationale orientering. Skalaen går fra -100 til +100.

Andel outsourcende virksomheder: Procentdel af de adspurgte virksomheder, der har outsourcet funktioner, produktion eller services til udlandet indenfor de seneste 12 måneder.

Andel eksporterende virksomheder: Procentdel af de adspurgte virksomheder, der har identificeret sig selv som eksportører af produkter eller services.

Beskæftigelse

Der tegner sig et generelt et meget varieret billede af beskæftigelsesforventningerne hos de adspurgte virksomheder over de kommende 6 måneder.

Tabel over branchetilhørsforhold krydset med forventningen til fremtidigt antal ansatte

(%-kolonne)	Hvilken branche tilhører din virksomhed?																			
	Byggeri & anlæg		Data & IT		Detailhandel, turisme & service		Industri		Transport		Rådgivning & finansiering		Kommunikation, grafik & reklame		Arkitektur & design		Sundhed & uddannelse		Andet	
Større	24%	8	46%	6	26%	5	24%	9	17%	1	25%	8	27%	3	17%	2	44%	4	22%	8
Uændret	50%	17	54%	7	58%	11	49%	18	83%	5	69%	22	64%	7	67%	8	44%	4	64%	23
Mindre	26%	9	0%	0	16%	3	27%	10	0%	0	6%	2	9%	1	17%	2	11%	1	14%	5
Række total - Respondenter	16%	34	6%	13	9%	19	18%	37	3%	6	15%	32	5%	11	6%	12	4%	9	17%	36

Set på brancheniveau er det bemærkelsesværdigt at transportbranchen, der har mærket finanskrisens konsekvenser ekstra hårdt, markerer sig med positive fremtidsforventninger. De mest positive brancher er Data & IT samt Sundhed & Uddannelse.

Der må dog generelt tages forbehold for det lave antal respondenter i branchekategorierne (begrænset signifikans).

Tabel over antal ansatte krydset med forventningen til fremtidigt antal ansatte

(%-kolonne)	Hvor mange er beskæftiget i din virksomhed?								Kolonne total (Respondenter)	
	1-9		10-49		50-250		Over 250		Procent	Antal
Fremtidigt antal ansatte										
Større	25%	28	25%	16	45%	9	9%	1	26%	54
Uændret	67%	76	48%	31	40%	8	64%	7	58%	122
Mindre	9%	10	27%	17	15%	3	27%	3	16%	33
Række total (Respondenter)	55%	114	31%	64	10%	20	5%	11		

Ser man på størrelsen af virksomheden, er der forskelle i fremtidsforventningen til beskæftigelsen.

Mikro-virksomhederne (1-9 ansatte) er mindst tilbøjelige til at fyre medarbejdere indenfor de kommende 6 måneder - kun 9 % forventer færre ansatte.

Blandt de mellemstore virksomheder (50-250 ansatte) ser man mest optimistisk på fremtiden. Hele 45 % af virksomhederne i denne kategori forventer at ansætte flere medarbejdere indenfor de kommende 6 måneder.

For spørgsmål vedrørende analyseresultaterne

Horsens Erhvervsråd
Chr. M. Østergaards Vej 4
8700 Horsens

For spørgsmål vedrørende gennemførslen af undersøgelsen og de metodiske præmisser

Dansk ErhvervsFremme
Chr. M. Østergaards Vej 4
8700 Horsens